

ligaste jordbrukare och kameralist här komme till korta, och likväl måste detta afgöras af mången gång i detta hänseende oerfarne personer och läggas till grund för beskattningen af den afsöndrade lägenheten, och detta för all framtid, då upplåtelsen skett för alltid.

Jag tror mig således hafva bevisat, att stadgandet i 2:a mom. är i många fall öfverflödigt, att det alltid föranleder till kostnad och mången gång till orättvis beskattning; hvadan ock, då, i hänsigt till afsöndringens storlek, den rättelse, som af annan grundegare, än den som upplåtit, kan vilja påfordras, alltid och när som helst, oberoende af stadgandet i omberörde § och mom. står att vinna, jag tillåter mig vördsamt föreslå:

det måtte Riksdagen hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om utfärdande af en författning, hvarigenom stadgas, att 14 § 2 mom. i Kongl. Maj:ts förnyade nådiga Förordning angående grunderna för hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 Augusti 1864 skall erhålla följande förändrade lydelse:

*I fall af tvist bestämme på anmodan Konungens Befallningshafvande, efter vederbörandes hörande, afgäldens belopp. Kronans ombudsman i orten må ock, der utskylderna af hemmanet ej behörigen utgå, hos Konungens Befallningshafvande söka att afgäld å afsöndringen bestämmes.*

Stockholm den 28 Januari 1869.

*Pehr Staaff.*

---

### N:o 313.

*Af Herr A. Medin: Angående förhöjning af den till Riksbankens diskontverk för utlåning anslagna fond.*

Missväxten i de Småländska länen orsakar ett större behof att med länta penningar draga sig fram under denna för landtbrukarne så hårda tid. Lånean-

sökningarne i Riksbankens s. k. allmänna lånefond skola till följd deraf naturligtvis ökas, ty handels- och näringsdiskonten med sina föreskrifter om ovillkorlig betalning af *hela* lånet å de vanligen äfven kortare betalningstiderna är icke lämplig för den jordbrukande delen af befolkningen. Till det i § 50 under Litt. E. i nu gällande bankoreglements uppgifna föremål (utlåning med omsättningsrätt) är efter undergången minskning nu mera anvisad en fond af endast 9,600,000 R:dr, hvaraf för diskontkontoret i Stockholm . . . . . 5,750,000 R:dr;

för lånekontoret i Göteborg . . . . . 2,450,000 »

för lånekontoret i Malmö . . . . . 1,250,000 »

för lånekontoret i Wisby . . . . . 150,000 »

Att denna fond är för behöfvat alldeles för liten och fördelningen af för lånerörelsen i Banken tillgängliga medel orätt fördelade synes deraf, att då 150 å 200 och deröfver, i förliden vecka 220 låneansökningar ingå, Diskontstyrelsen nödgas afslå så många, på det att väntningstiden emellan lånens beviljande och dess bekommande ej måtte utsträckas allt för långt. Allt sedan sistlidne riksdag har väntningstiden sällan varit mindre än 8 veckor, utan merändels deröfver; förliden vecka afslogos lån till ett belopp af något öfver 87,000 R:dr, och under desednaste 13 veckorna öfver hufvud något öfver 61,000 R:dr.

I handels- och näringsdiskonten finnas deremot i denna stund öfver 2,900,000 R:dr obegagnade, och denna behållning har sedan sistlidne riksdag varierat emellan 3 och 5 millioner, ja den har någon gång uppgått till öfver 5,500,000 R:dr. Fullmäktige hafva visserligen dels genom räntans nedsättande, dels genom lånetidens förlängande sökt göra dessa ineliggande medel fruktbara, ehuru förgäfvos. När dertill kommer, att reservfonden uppgår till omkring 10,000,000 R:dr, så synes det ej vara obilligt begärdt, utan med full rättvisa öfverensstämmande, att landets modernärning jordbruket genom ökande af allmänna diskontfonden återfår åtminstone så stor andel af Riksbankens hela till låns meddelade disponibla kapital, som dertill förr varit afsatt, innan indragningen af Rikets Ständer olyckligtvis beslutades. Vål är sannt, att dessa lån, som ej få öfverstiga 6,000 R:dr för hvarje låntagare, äro för Bankens tjänstemän mer besvärliga än de större, som utgå från handels- och näringsdiskonten, men de hafva ju lön derför och, om de icke stå ut med mer än 4 å 5 timmars tjänstgöring i Banken, så finnas der öfver 50 extraordinarier, som önska att få biträda för att skaffa sig meriter.

Slutligen tillåter jag mig att anföra några siffror för att visa huru betydlig minskningen är i utlåningsbeloppets fond. Enligt 1845 års reglemente funnos till utlåning 9,000,000 R:dr Banko eller 13,500,000 R:dr R:mt, deraf hos Bankodiskonten i Stockholm 5,800,000 R:dr Banko eller 8,700,000 R:dr R:mt. Men år 1868 var beloppet blott 9,600,000 R:dr R:mt, deraf till diskontkontoret i Stockholm 5,750,000 R:dr R:mt. Skilnaden i det hela är således ej mindre än 3,900,000 R:dr R:mt och hos kontoret i Stockholm ensamt R:dr 2,750,000 R:mt.

På grund af det anförda får jag vördsammast föreslå:

att Riksdagen ville anvisa på allmänna diskonten lika stort belopp som tillförene eller 13,500,000 R:dr, deraf för diskonten i Stockholm 8,700,000 R:dr och för lånekontoren i orterna i förhållande derefter; så framt icke Riksdagen skulle hellre vilja lemna Fullmäktige öppet att disponera till denna fond, så mycket tillgångarne medgifva från handels- och näringsfonden.

Om remiss anhålles till Banko-Utskottet.

Stockholm den 28 Januari 1869.

*A. Medin*  
från Kronobergs län.

---

### N:o 314.

*Af Herr O. B. Olsson: Angående förliknings-komitéers inrättande.*

Det måste visserligen erkännas, att under sednare åren den öfverklagade processlystnaden hos Svenska allmogen ganska mycket aftagit, hvarom rättegångsdagarnes inskränkning vid de särskilda Häradsrätterna tydligen bär vittne, men det oakadt måste man dock beklaga, att allt för många temligen obetydliga och värdelösa tvister besvära underrätterna, ehuru de ofta äro af beskaffenhet, att de med några förståndiga och inflytelserika mäns bemedling skulle kunna uppgöras och afslutas, utan att hvarken besvära domstolen eller blifva orsak till onödiga kostnader, ovänskap och kanske nya ändlösa rättegångar.

Detta mål kan efter mitt förmenande endast vinnas genom förlikningskomitéers inrättande. Frågan härom har inom Riksdagen så ofta blifvit väckt, att den ingalunda kan kallas ny och ingalunda behöfver omständligt motiveras, den har också blifvit i så många orter praktiskt utförd, på det sätt det med nuvarande lag-